

principio ejusdem capituli 7 quia tertius oppositor sine legitima exceptione, & caula expressa sui juris, & 157 interesse nullo modo admittitur, nec appellans auditur, l. a sententia s. & ibi B. in fin. prim. sub n. 9. ff. de appell. & rela. Abb. in cap. cum super n. s. ubi dicit quod debeat exprimeere justam & legitimam causam ad iustificandam appellationem, de sententia & re jud. Card. Alexand. in c. cum speciali s. porro n. 8. in fin. de appel. Ang. Aret. in d. l. a sententia sub n. 1. Vestrius in praxi Rom. Cur. l. 7. c. est. n. 20. Contar. in l. unica lim. 1. 3. n. 12. & 13. C. si de momen. poss. quia cum appellatur a sententia inter alios lata (quod regulariter non permittitur sine legitima causa, & interesse) & ideo appellans debet illam exprimere ut admittatur, tanquam fundamentum permissionis, & exceptionis, quam reddunt Abb. Cardin. Alex. Angel. Aret. ubi proxime, & optime per Covar. in pract. quest. c. 13. in initio. & debet de casu permisso docere, cum sinus in prohibitis regulariter, late post alios in istis terminis Vincent. Caroc. in tract. de except. except. 44. n. 101. & n. 88.

Juxta quam conclusionem operæ p'teriorum mihi visum fuit, aliquos hic inserere practicabiles, & frequentes casus, in quibus dubium residet; an oppositores legitimi sint ad impediendam executionem, in eos executorialium per executionem directam, certantes sibi rem iudicatam non obesse, ita ut eorum appellationi an sit deferendum cognoscatur.

159 Ex illis erit prior, an executor executorialium expeditam adversus confraternitatem, aut locum pium super debito, ab eis contrafacto, vel super re a confraternitate aut loco pio possessa, an excedat si illas exequatur adversus pii loci aut confraternitatis administrato-

160 rem (quem diximus major domo). In quo breviter resolvendum est, excedere. Primum movetur, quia sententia lata contra minorem contra eum non contra tutorem, aut curatorem exequendam probant jura expressa text. in l. 1. quando fiscus vel privatus, ubi pupillo condemnato ad quantitatem res curatoris vel tutoris pignori

161 capi non debere sancitum est. Idem probant text. in l. 1. C. quando ex facto tutor. vel curat. ubi sententia lata contra tutorem, vel curatorem, non mandatur executioni in eos sed in dominum principalem. Et generaliter deneganda actioem iudicata contra tutorem aut curatorem, disponit text. in l. si sen. obrulit, §. tutor. quoque. ff. de re jud. & l. 2. in princ. ff. de administ. tut. & ibi communiter scribentes & concordat l. 17. tit. 16. p. 6. & ibi Greg. Lopez gl. verb. s. s. v. i. e. n. 1. s. & post alios eruditè Boba. in polit. l. 3. c. 8. n. 72. lit. S. Parlad. l. 2. rerum quot. c. fin. 4. p. 3. n. 1. Jo. Gutier. in tr. de tut. & cur. 2. p. c. 23. per rot. Math. Coller. in tract. de process. execut. 2. c. 3. ex n. 244. ergo pariter dicendum est in

162 administratione loci pii, vel confraternitatis.

163 Secundo probatur, quia licet decurionis, aut administratores civitatis pro ejus debitis obligare bona civitatis non potuerit fieri in illos executio sed in bona propria civitatis cuius nomine, & ratione officii publici, non contemplatione propria personæ, & utilitatis, contraxere, ita post Bal. in l. etiam C. de executione rei judic. n. 12. notat Greg. Lop. in l. 3. tit. 27. p. 3. verbo sulando vienes ex Jo. An. ad Specul. in tit. de executione sententia §. si quia vers. quod si quis universitatis. Montal. in l. 17. tit. 20. l. 3. fori. gl. verbo. la ley vers. notandum est

164 Avill. in p. 20. prator in gl. verb. gratias & an execut. Bobadilla in polit. l. 3. c. 8. n. 79. Padil. in l. preses a n. 27. usque ad fin. & sup. C. de transact. Parla. l. 2. rerum quot. c. 1. p. 1. n. 1. 3. n. 3. quos omnes consulto pro exactissima hujus articuli materia, quando Decuriones possint bona civitatis obligare, & quando non, & in quibus casibus teneantur & quæ civitatis bona sunt obliganda, & alia iis familiaribus; igitur dum venit,

dicendum in nostra principali questione, ut administratorem loci pii, seu confraternitatis executio facienda non sit, nec ad id per executores compellendos, sed in bona ipsius confraternitas condemnata.

165 Quod verum esse affirmo, nisi quando ipsa confraternitas sit in mora, quia tunc cum ipsi administratores bona ejus detineant compellendi sunt exhibere, non enim quia sint obligati, nec executio in eos locum habeat tanquam condemnatos; sed quia quadam fictione juris sint, ipsa confraternitas, cum ejus administratione habeant, & non tanquam debitores, sed quia habent facultatem solvendi debitum aut rem tradendi, potest, si recusent, & sint contumaces, executor illos compellere, per excommunicationem, aut capturam personæ cogit omniq; juris rigore, (prout alibi diximus) ad exhibenda bona confraternitatis (si quæ sint) ut executoriales suum sortiri queant effectum, ita in tutore, & curatore dixere Bal. in l. 1. quando fiscus vel privatus, & alii DD. quos referens, sequitur Parlad. l. 2. rerum quot. cap. fin. 4. p. 3. n. 3. in prin. Amad. Rodr. de executione d. c. 4. sub n. 30. ad medium. & probant omnes supra citati Doctores in fundamento primo n. 160. & leges ibi omnes allegatæ quatenus probant non teneri curatores, si bona pupillarum non habent, ut si ejus officium finitum & 166 jam bona reddiderint, quam exceptionem legitimam, & annotandam dicunt, ad impediendam contra se compulsionem. Hæc eadem doctrina admittitur pariter in decurionibus civitatis, ut possint hoc casu, & ad hunc 167 effectum contumaces compelli, cogique omni juris vigore per capturam personarum, non ut de suo solvant, sed ut bona universitatis exhibeant, in quibus facta est condemnatio, vel sit creditoris satisfaciendum ita probat Azev. in l. 16. t. 1. l. 4. recop. n. 5. Bob. in polit. l. 3. c. 8. n. 78. Amad. Rodr. d. c. 4. n. 34. vers. & prior sit casus.

Supra dictis convenit quod tertius obtinens possessionem rei pendente inter alios, in quem alienata est, non sit legitimus oppositor executionis executorialium inter alios expeditarum, quoniam ex illi etiam non citato, nec vocato procul dubio præjudicant, & sit directo in eum executio absque novo processu nec nova causæ cognitione super re quam probant conclusionem ex ratione l. ult. C. de litig. Bart. in l. 1. §. ult. ff. de litig. idem Bart. & Salicet. in eadem ult. Paul. Castren. in l. quandoquā §. ff. de aqua plu. arcend. Bal. in l. 1. C. communi divid. Bar. in l. 3. C. de pig. n. 23. Rod. Xuares in rep. l. post rem. ff. de re jud. in declarat. l. Regni post. S. ampliatio col. 5. Mathæus de Afflict. in consit. Neapol. l. 2. rub. 41. n. 10. Ruin. cons. 34. visis n. 12. l. 5. Rotæ decis. in recollec. per Moheda. dec. 11. in eadem sub. tit. de re jud. lss. in l. a D Pio §. 11. si super reb. n. o. de re judic. Alexand. in addit. ad Bar. in l. si quis missum §. de damno infesto Guido papæ decis. 81. col. 2. vers. & corroboratur. & ibi late addentes Caqueranus decis. 38. n. 7. in fin. & decis. 65. n. 4. Antonius Gama decis. Lusit. 56. Calvacan. decis. 16. n. p. 1. & dec. 22. n. 115. p. 4. cum aliis ab eo citatis, Marta in trac. de jurisd. 4. part. cent. 1. casu 35. n. 2. & 3. plures citat Marefcot. variar. resolution. l. 1. c. 86. a n. 59. cum seqq. Lancelot. Robert. de attent. 2. p. c. 4. in præfatione n. 459. ubi ita fuisse resolutum per Rotam in una Romana Vineæ 20. Decemb. 1537. Covar. in practice. quest. cap. 15. n. 7. ad princ. ubi optime contra Angel. contrarium sentientem, declarat, sive tertius litis perden- 169 dentiam, & rei litigium seiverit, sive ignoraverit, tum quia ea distinctio procedit respectu pœnæ applicatæ alienantibus rem litigiosam, juxta text. in l. fin. C. de litigiosis, non tamen ut desinat in re litigiosa alienata contrahi hujusmodi vitium litigii, & cum eo transeat quocumque vadat, & quia ubi res efficitur litigiosa, non potest ejus status mutari in præjudicium agentis quoad judicii ordinem, & examinationem causæ, nec potest litis cursus impediri, duriorve actoris fieri 170 conditio,

conditio l. ult. ff. de litigiosis, l. 2. C. eod. tit. l. quandoquā §. 1. ff. de aqua pluvia arcen. & quod in hunc rei litigiosa sit executio etiam ignorantem, tenet insuper Canc. var. resol. 2. part. cap. 1. n. 14. Cavalcan. decis. 16. num. 7. p. 1. etiam in beneficiis, late post plures Graffis de effect. cler. effect. 2. a n. 156.

171 Et de aliquibus limitationibus, quando in hujusmodi rei alienatione lite super ea pendente res ipsa non efficiatur litigiosa, ad hoc ut contra eam occupantem fiat executio, vide Lancelot. ubi proxime, quo etiam loco & 1. part. c. 3. limit. 4. limit. 8. per tot. fol. mihi 13. optime tractat, quod non procedit vitium litigii in alienatione necessaria, præsertim quando habet causam de præterito & sic contra tertium creditorem, cui res litigiosa, super qua inter debitorem, & alium lis vertebatur; data fuit in solum pro debito de præterito, non poterit fieri executio sententiæ late contra debitorem illum pro restituenda, plurimos allegat Doctores, & late persequitur, & magistratiter quidem Lancel. d. limit. 8. per tot. nec res dicitur litigiosa, empta ab eo, cum quo lis erat jure, & nomine proprio mora, si lite pendente rem consecutus est uti hæres alterius, & illam vendit eo jure, ita tenet post alios Hieron. Gabr. consil. 52. n. 9. rom. 1. quem ad id vide, cui doctrinæ rectè conveniunt dicta infra à n. 274.

173 Quod indubitanter procedit, ubi lis pendet super actione reali, & sic super domino ipsius rei, sed ubi lis vertitur actione personali, res est satis controversa, in cuius resolutione distinctè dico, quod aut agitur actione personali, & petitur in effectu dominium utile, vel directum, puta, ex vendito, vel donato, seu alia rei promissione & sic quando agitur actione personali ad rem aliquam petendam, & ad ipsam eandem tradendam, ita ut in ea sit executio necessariò faciendâ, tunc licet plures contra licant ratione generali: tamen receptione ac tutior sententia est opinio, ut data scientia litis in emptore res efficiatur litigiosa, & executoriales, sententiæ que inter alios late ipsi præjudicent emptori, & adversus eum directè possit, absque novo processu, novoque judicio, executor executoriales, & executionem dirigere, & ad restitutionem compellere, quia tunc per litis contestationem res ita petita efficiatur litigiosa, juxta l. 1. C. de litigiosis, probat gl. in l. quandoquā §. 1. verb. judic. ff. de aqua plu. arcen. & ibi B. Cuma. Imol. Rom. & Barba. in addit. ad eundem B. B. & Alexan. in scholiis in l. §. ult. ff. de litigiosis. Angel. auct. de litigiosis. col. 2. Imol. Decius & Ripa super gl. ult. in c. cum M. de constitutionibus. Saic. in l. 1. C. de litigiosis. Ravena in tit. ut lite pendens nihil innovet. Petr. Jacob. in pract. tit. de litigiosis. idem alius probat lss. consil. 53. lib. 1. Imol. & Felin. col. ult. in cap. dilectæ de exceptioni. & rursus ipse Imol. in cap. Ecclesia. in prin. ut lite pendens. col. 2. Carolus de Tapia in compila. jur. reg. Neapol. l. 3. tit. de alienat. jud. rubric. 24. n. 3. fol. 227. & ultra hos plurimos citavi infra hac 4. p. cap. ... à n. 112. & seqq. quorum quidam sententiæ potiùs applaudit Covar. in pract. quest. cap. 15. sub n. 6. ubi ad finem dicit, hæc opinionem veriorum utiliores ac conducibiliores praxi, & judiciorum authoritati, propter effugiendas, ac vitandas litigantium calumnias, motus ex eo, quod dicit lss. in dict. conf. 43. col. ult. ab hac recedere temerarium fore in judiciis, & late ipse Covar. contrariæ, partis DD. perpendit, & late pertractat, quem referens sequitur Lancelot. Robert. de attent. 2. part. c. 4. in præfatione a n. 483. & sursum sequitur Alciat. consil. 11. i. pro morte. n. 84. l. 1. Eam etiam sequitur Socin. consil. 13. n. 1. vol. 4. Alexan. d. & Imol. in l. si quis missum §. judiciis in princ. ff. de damno infesto, & post alios ab eo relatos eandem ut veriorum sequitur Ozafo. in decis. Pedemon. decis. 65. num. 13. (apud quos reperies etiam, qui contrariam defendunt) tenent post aliquos Parlad. lib. 2. rerum quot. c. fin. 4. p. §. 5. n. 7. Ab. in c. fin. de alie. jud. mut. causa fact. Tiraq. de

retract. conventio. ad finem tit. n. 171. & indistinctè sine scientia emptoris, tenent Peregr. de jure fisci l. 4. tit. de litigiosis n. 9. Belluga in speculo Principum rubr. 41. §. leges Regni, n. 45. plurimos citat Marta de jurisd. 4. p. cent. casu 25. n. 10. & 12. Carol. de Tapia ubi proxime.

174 Sed quando actione personali non ad ipsam rem alienatam lis pendet, sed ad quantitatem pecunie debitæ, & debitor fore timore executionis interim lite pendente alienat aliquam rem suam, an tunc executor directò pro illa quantitate debita possit exequi possessorem, etiam non præcedente à citatione in via ordinaria, & an ipse sua se possit tueri possessione, questio multum est anceps, & inter utriusque juris Doctores valde altercata, diversimodè sentientes, siquidem Cyn. in lege 1. Cod. de alienatione judicii mutat. causa fact. questione 9. docet in re hac, ut quando tertius rei possessor dolo sit possessionem adeptus, adversus eum sententiæ inter alios late executio directè porrigetur, nulla facta prius rescissione. Sed directò contrariam opinionem adversus illum tenet B. in l. 3. tit. 23. Cod. de pignoriibus, dicens, opinionem Cyni esse contra titulum de iis qua in fraudem creditorum. Sed Bald. inter illos medius distinctè procedit in re hac, quod aut fit alienatio, doloque committitur fraudandis creditoris causa dumtaxat, & tunc executio adversus emptorem tertium possessorem fieri nullo modo possit, nisi præcedente rescissione, judicio, & via ordinaria, ex tit. de iis qua in fraudem creditorum, & ex doctrina B. aut enim committitur dolus causa subterfugiendæ, & defraudandæ executionis paratæ sententiæ, & tunc directò executio adversus tertium, qui dolo cepit possidere, locum habeat, non ex capite, inquit Bald. vitii litigii (cum in actione personali pro quantitate litigium nullum cadat) sed ex capite contempti judicis, ac potestatis judicialis, ne judicia illusoria sint, & in vanum laborem incitant, & executoriales, quæ vix effectum potuerunt sortiri, si adversus quemlibet successorem, & emptorem rei, novo processu, & judicio cogeretor creditor experiri, imò in longum protraheretur, cum pendente lite cum tertio, ipse iterum in alium alienaret, quod quidem fortè infinitum. Hanc Baldus distinctionem constituit in leg. ob maritorum. C. ne uxor pro marito, & in l. executorem C. de executione rei jud. quem quidem sequuntur Paul. de Castro. lss. Zarius & Hercula. in l. a D Pio, §. si super reb. ff. de re jud. Covar. in pract. quest. cap. 15. n. 7. Villalobos in Erario commun. opin. litera A. n. 132. Gregor. Lopez in l. 13. tit. 7. p. 3. Baldi opinionem aequissimam magisque juri conformem dicit Parlad. l. 2. rerum quotidian. cap. fin. 4. part. §. 5. n. 14. & 15. & sequitur Bal. in l. credit in quest. 4. vers. videamus, C. de pign. lss. cons. 88. pro veritatis column 3. & seq. lib. 3. Alexand. in l. sapen- 175 numero 69. vers. una ff. de re jud. assignantem rationem, quia hic singularis successor, non dicitur alius, sed idem cum eo qui fuit condemnatus. Idem affirmat Cardin. Tusch. practicar. conclus. rom. 3. litera E. concl. 488. n. 5. & n. 19. Ozafo. in decis. Pedemon. decis. 65. n. 4. & 5. Ripa in l. 1. §. si hæres num. 21. & 22. ff. ad Trebell. Petr. Surd. consil. 533 num. 4 & 5. tom. 4. Carol. de Tapia in compila. jur. reg. Neapol. l. 3. tit. de executione. sentent. rubric. 41. ritu 262. num. 6 post Joann. Vincen. Anna. singulari 29. plurimos citant hac 4 part. cap. 14. n. 112. cum seqq.

Et licet Covar. & Parlad. supra sequuti distinctio- 177 nem Bald. sursum relatum minus adverteat perrepere ejus verba, & sensum, siquidem assererent ex Bald. quod si alienatio fiat lite pendente ob æs alienum super actione personali, tunc alienatio facta rei alicujus per debitorem conventum, tanquam facta in fraudem executionis, indigeat actione rescissoria ordinaria, & sic quando alienatio fiat post ceptum jam judicium, ac si fiat ante litem contestatam, & ante litem

motam,

C c c 3

moram, tunc requiritur ut rescindatur ordinaria via, juxta s. rem se in fraudem infituit. de alio. l. 1. §. necessario. ff. si ventris non. mul. in possessionem, longè namque abstrahit ab intentione Bald. siquidem Bal. loquitur quando erat lata sententia, & in fraudem executionis jam parata, sive missionis, puta quia res erat pro pignore capta, & sola supererat missio, debitor tunc in fraudem, & contemptum judicialis potestatis, & subterfugiendæ executionis causa rem alienavit; & sic sequitur, ut non sufficiat, quod alienatio hoc casu fiat libè cœpta, & pendente, ut directò executor dirigat executoriales inter alios expeditas, in tertium hunc possessorem emptorem, non præcedente via ordinaria actionis rescissoria, sed necesse est, ut ad hoc facti fuerit alienatio, re jam judicata: & sic quando est in via paratæ executionis, prout Bal. & ceteri Doctores dicunt. & in terminis contra Jasonem eodem modo, quo Covar. intelligentem Bal. meritò insurgunt Ozasc. in d. decis. Pedemon. 65. sub num. 4. prope finem, post Ripam in leg. 1. §. si hères, n. 21. & 22. ff. ad Trebell. idem etiam advertit Petrus Surd. consil. 233. sub n. 5. tom. 4. & nominatim referens Pedemon. in d. n. 4. in fin. affirmat Cardinal. Tuschus pract. concl. tom. 3. lit. E. concl. 488. n. 5. dicens, declaro quod si res ematur post sententiam latam in actione personali, tunc datur executio contra emptorem tertium possessorem, qua si emerit in præjudicium executionis, sententiæ, communem dicit Pedemon. & c. Eodem loquendi modo, hanc nostram uti æquiorē, & juridicam opinionem comprobans utitur decis. 128. n. 12. Modern. Gall. in consil. 25. n. 7. citatus à Surdo ubi proximè, & ita etiam dicunt Tapia & Joan. Vincent Anna, supra adducti num. 176. Et ita etiam loquuntur omnes Doctores ferè supra citati in vers. sed quando actione personali, & c. à n. 174. quando debitor alienavit in fraudem executionis paratæ, non enim potest dici executio parata ante rem judicatam, & ante causæ cognitionem, l. post rem judicatam, ff. de 1799 jud. l. nimis. prope C. de executione rei jud. l. defensionis facultas C. de jur. fisci & existente re dubia, an sit dubium, vel ne, quia in discursu processus multa possunt accedere, per quæ non capiatur quam opinionem contra Ist. Covar. & Parlad. verissimam existimo, & ex mente necessariò Bal. à quo originem trahit, & sic intelligunt ceteri Doctores, omnes de hac tractantes.

180 Quæ doctrina & ex eo comprobatur, quod licet quis possessor beneficii accusatus de crimine, etiam merente ejus privationem ipso jure, possit renuntiare illud, & etiam lata contra illum privationis sententia, si ab ea fuerit appellatum quia ejus effectus suspenditur, ut post Rebuffum, Corraf. Flamin. Paris. Joan. Gutier. & alios resolvit Nicolaus Garcia de benef. 1. 1. part. c. 3. de renunciat. à n. 91. apud quem & Flamin. Paris. exactissimè videbis, quando beneficium dicatur litigiosum, quando aliquis est accusatus de crimine, ejus privationem merente, at verò resignatio, & alienatio facta post privationem per tres sententias conformes, est nulla ipso jure, tanquam facta jam in fraudem paratæ executionis, Hieronymus Gonzal. in regul. de men. & alter gloss. 15. a. num. 147. sequitur Nicol. Garcia de benef. d. 1. 1. part. c. 3. de renunciatioe §. 1. num. 93. in fin.

182 Quam quidem doctrinam declara, ut pariter procedat in instrumento guaranteegiato ad aliquam quantitatem, quod cum habeat executionem paratam sicut res judicata, & de uno ad alterum valeat argumentum (ut alibi sæpius diximus hac 4. part. cap. 5. n. 190. & infra hoc cap. num. 363.) sequitur ut post illa celebratum alienatione rei facti, locum habeat executio directò adversus tertium emptorem, ita per hoc argumentum: & post alios dicit Tusch. ubi proximè n. 19. quod ego intelligerem si petita sit jam executio ejus

virtute & expeditum mandatum executivum, secum, dum terminos consilii Petri Surdi supra citato loco princ. & per totum, ut clarius cognoscatur fraus alienationis ex ea causa; scilicet fraudandæ executionis, quasi dum quiescit creditor, ipse debitor sit inanimadversus ad differentiam alienationis post rem judicatam, cum ex lite & controversia jam sic præcedente præventus præparet debitor machinationem hanc, nihil hominis cogita an hoc requisitum à me consideratum, sit necessarium.

An autem executor executor alium expediturum contra aliquem beneficii possessorem, excedat illas exequendo in successorem illius condemnati, & ejus possessionem occupantem lite pendente. In quo negativè respondeo, ut scilicet executor non excedat ex hæcenus formatis doctrinis: & quia in beneficiis vitium litigij contrahitur, eoque afficiuntur adeò quod titulus de litigiosis locum habet etiam in beneficiis secundum Philip. Franc. in c. 1. in gl. litigantibus, ut lite pendente lib 6. Lancel. Robert. de attent. 2. part. c. 4. in præfatione n. 463. inferent ex hoc per Sarnet in regul. de trienniali, quod si beneficium, super quo litigatur, alteri resignetur, transeat in resignatarium novum possessorem vitium litigij habentem causam à litigante, Bisig. decis. 1. ut lite pendente. Cassiodor. decis. 8. super regul. Modeda. decis. 207. licet alias decisiones contrarium tenentes referat Paleor. decis. 218. dubitavi. dicens, quod Rota super hoc semper variavit, & miror, tum, quia iste habet causam condemnato, & sic executio etiam potest contra singularem successorem habentem causam à litigante locum habere, etiam absque novo alio judicio, ita resolutum fuisse in una Romana Vineæ 10. Decemb. 1537. testatur Lancelo ubi proximè num. 469. tenet latius Joan. Baptista, & Afin. in praxi judic. 831. c. 2. in 24. amplificatione per totam. ubi post B. & Paul. de Castro Joan. de Nevillan consil. 20. clementissime num. 12. cum malis seqq. Petrus Anton. Negul. consil. 49. an fiscus in princ. & per tot. l. 1. generale est enim in omnibus casibus, in quibus executio sententiæ inter alios late potest directò exequi adversus possessorem rei tertium singularem. Hæc conclusio & doctrina procedit, & intelligitur, quando tertius possessor causam seu titulum habet ab illo condemnato, adversus quem principaliter jus exequendi competit, non verò quando ab alio titulum habuerit, leg. saps ad finem. ff. de re jud. Bar. in l. 3. C. de pignor. n. 23. Roderic. Xuares in repet. l. postrem in declarat. l. Regni limit. 1. ad legem Toleti. Parlad. l. 2. rer. quotid. cap. fin. 4. part. §. 5. n. 20. Alexand. & Angel. in l. 1. §. si hères præsep. funda. in 1. nota ff. ad Treb. III. consil. 88. Spec. tit. de sententiis. §. nunc de effectu vers. item pone, Roma in c. 3. 11. in casu proposito in tertia col. vers. quoad secundum Cardinal. Tusch. in pract. concl. tom. 3. lit. E. concl. 488. num. 19. causam autem habere, non solum accipere debemus, quando iste tertius possessor ab ipso somet principali debitor rem nactus est immediatè, sed etiam si aliquis mediatè, & per longam successione; puta aliis personis interpositis, causam, seu titulum ab illo traxerit. l. hæredis, ff. de verbor. signific. l. qui per successionem, ff. de regul. jur. l. sicut §. super vacuum, ff. quibus modis pignus vel hypotheca solvitur, & bene advertit Parlador. ubi proximè n. 20.

Et insuper certissimi juris est quod intrusus in beneficio lite pendente, nedum potest impedire executionem sententiæ, & executorialium emanatarum contra primum rectorem seu possessorem beneficii, sed etiam non excedet executor, directò exequendo hunc possessorem intrusum, quia adversus eum procedit executio. Ita docet Crescen. decis. 217. & 238. in fin. Aquil. decis. 2. tertio. Caputaq. decis. 287. lib. 1. & per doctrinam Covarr. in princ. quest. cap. 15. n. 7. idem dicit Tiberius Salustius in praxi Auditor. Camera. lib. 1.

lib. 1. cap. 7. num. 51. qui quidem intrusus lite pendente, excedit odio in jure sunt affecti, ut executoriales obtentæ contra superstitem colligantem, possint contra hujusmodi intrusos exequi, absque vitio attentatorum, & excessu, ita determinasset Ror. in una Senogaliens. parochialis de Mondulfo coram Oriano 9. Junii 1559. testatur Lancelot. de attent. 2. part. cap. 3. à n. 99. qui per 73. & 74. de terminationem Rotæ in una Floren. 6. Julii 1558 dicit, quod regulariter intimatis sibi literis executorialibus intrusi coguntur parere, sive intrusos sine titulo aliquo & propria autoritate intruderet se in beneficium, sive titulum habeat, sed ab eo qui illum dare non potest. Rota dec. 5. alias 533. & decis. 13. alias 415. nota quod intrusus, de causa poss. & propriet. in antiquis, nec in talem intrusum facta executio sine novo processu, potest agere de spolio, ut fuit tentum in Rota teste Aguidio decis. 709. & Felin. in cap. cum olim. num. 11. de judic. Caputaq. decis. 282. in princ. 1. part. contra intrusum Crescentius decis. 142. incipit executoriales. Si quidem capiunt, ac comprehendunt intrusos, & intrudendos lite pendente, Puteus decis. 323. lib. 1. & ideo sententia lata contra capitulum, & executoriales decretae in favorem alicujus afficiunt illum tertium, etiam non citatum, in quem capitulum tradiderat præbendæ possessionem lite pendente, sic dicit Rota in una Placentin. præbend. teste Puteo decis. 62. per totam, ubi dicitur, non habito respectu an esset sententia lata, sed ex quo lis erat, quod ille tertius, cui erat tradite possessio, diceretur intrusus, & teneretur parere executorialibus, postea, contra capitulum decretis per Doctr. Bal. in l. 1. d. col. 2. in fin. C. comm. dividundo.

Et ratio quare contra istos intrusos lite pendente executoriales inter alios obtentas potest executor, directò absque novo judicio, & processu exequi, & dirigere, ea est ultra alias, quæ, cum tot juris dispositionibus sit hujus intrusio, & beneficii legitimi translatio prohibita per per decretum irritans, quod jura habeat, ut in cap. si hi contra quos, ut lite pendente, lib. 6. & leg. fin. & toto titulo. C. de litigiosis, intrusi non solum titulus, sed & possessio est infecta, inanis, non consistibilis, nec restituibilis, caret siquidem omni juris fomento, & adminiculo, ita dicit eleganter Rota decis. 13. alias 16. n. 3. de restitutione spoliati in novis Crescent. decis. 217. alias 116. de re jud. Lancelot Robert. de attentat. 2. part. cap. 20. n. 3. idem repetit in 2. p. cap. 2. ampliat. 14. à num. 17. ubi dicit, quod l. intrusus lite pendente, non admittitur ad appellatum ab intimatione executorialium inter alios expediturum; quoniam ejus appellatio non retardat executionem ex eo, quia executoriales capiunt intrusos, & possessio dicitur vitiosa, & attentata, & non habetur in consuetudine, & quo l. per alienationem rei litigiosæ lite pendente non transfertur possessio, nec etiam per precarium in ea appositum, tenet Affl. decis. 33. quædam Diana n. 2. quem sequitur Menoch. in 2. responsi. cause Emariensis in 4. articulo n. 56. & iterum replicavit in consil. 2. magni ponderis num. 291. lib. 1. Lancel. Robert. de attentat. 1. part. c. 4. n. 452. ubi num. 2. reddit aliam rationem, & quod l. clausula seu decretum irritans non solum afficiat titulum, sed & possessionem, & ipsam reddat inanem, & inutilem, alius explicuimus supra l. 3. c. 10. de parta. Reg. n. 262. cum seqq.

Pro quo facit insuper, quoniam executoriales decretae inter alios super contractu, quo quis promissit rem, vel illa n. hypothecavit generaliter, aut specialiter pro debito cum pacto tamen de non alienando (quo l. vocant) id est pro nitendo, se pignus, vel hypothecam, aut rem sibi venlitam aut altere promissam invito creditore non alienaturum; possunt in tertium talis rei possessorem directò exequi absque novo processu;

quia alienatio postea contra hanc clausulam irritantem facta nulla est, si creditor §. fin. ff. de distractione pignorum. l. ea lege. C. de conditione ob causam. l. fin. tit. 5. p. 5. & in terminis præclare tradit Bin. l. 3. C. de pignori. num. 6. sequitur Salic. ibi, & Anton. de Barr. in c. quia G. n. 13. de judic. Ripa in l. 1. §. si hères ff. ad Trebell. n. 21. Menoch. plures referens de alipisc. poss. rem. 6. num. 133. Roder. Xuar. ad l. Toleti lim. 1. Joan. Gutier. in l. nemo potest n. 38. & 39. de legat. 1. Villal. in arario com. opinio. littera A. n. 139. Franc. Tarza in volum. commun. opin. l. 4. verbo pactum de ingrediendo. Imol. & ill. in l. si quis ita §. ea lege ff. de verbor. oblig. Parlador. l. 2. rerum quotid. cap. fin. 4. p. §. 5. n. 15 & 17. Covar. l. 2. var. c. 13. Duena reg. 420. limi. 1. Anton. Gabriel in volum. commun. opin. l. 2. tit. de pignori. conclus. 1. Greg. Lop. in l. 73. t. 18. p. 3. verbor. milas enagenarias. Emanuel. Xuares in thesauro receptorum sent. verbo alienatio. vel & verb. prohibito. Matthias coller. in tract. de processu execut. c. 3. n. 434. Pazin praxi 4. p. tom. 1. cap. 10. n. 49. quotidiano rerum usu receptissimam esse hanc doctrinam, affirmat Felician. in tract. de censibus. lib. 1. c. 4. n. 6. Marienus in l. 1. tit. 17. l. 5. rec. gl. 3. n. 6. & hanc etiam doctrinam probat in annuicentis & redditus constitutione, ut post alios late prosequitur nostras Gaspar. Rodrig. de an. redd. lib. 2. quæ 79. à n. 54. quia hoc pactum de non alienando res censui suppositis, & hypothecatas fore admittendum in instrumentis annui census, & ratione, quia solum respicit securitatem creditoris, non tamen auget redditum, nec præmium dimiuit ex pluribus ab eo post alios adductis.

Prout etiam ille qui rem nactus est vigore contractus simulati, cum non possideat, & nullitas contractus etiam possessionem inficiat, quæ remanet penes dominum, l. 2. C. plus val. quod agitur, l. nudo de contr. emptione; non poterit talis possessio virtute executionis sententiæ inter alios late opponere, nec impedire; sed adversus illum poterit executor executoriales exequita, ita eleganter dicit Bal. in l. execut. col. 3. C. de executio rei jud. Parlador. l. 2. rerum quotid. c. fin. 4. p. §. 5. n. 10. Giurba dec. 22. n. 8. ubi & per totum decis. de infecti & nulla possessione ex contractu simulato, qui num. 10. ampliat, maxime si fiat in fraudem & præjudicium tertii, quia non transfertur possessio, nec à transferente avocatur, etiam si ab illa discedat Mas. de probat. concl. 1196. n. 8. Farinac. q. 62. n. 28. & 29. Cifanate consil. 25. num. 6. Menoch. consil. 1095. n. 7. Tiraquell. de constit. part. 3. limit. 8. n. 1. infinitos penè congerit Garib. d. n. 10.

Ex quibus omnibus præsertim dictis decisionibus & auctoritatibus adductis à num. 195. & seqq. supra vers. ratio quare, hæcenus deducitur, nullitatem tituli, quæ non solum illum inficit, sed etiam possessionem ejus virtute apprehensam, obstat tertio oppositori executionis; quia cum possessio sit causa immediata ad impediendum judicium executivum, ideo talis nullitas rectè attenditur, & admittitur, idem probat late Alvarus Vallascus in consularione 55. per totam part. 1.

E converso autem ea nullitas, quæ tantum respicit titulum, jus & injuriam principalem opponentis, in hoc judicio executivo non admittitur, quia respicit peritorum, & ordinarium judicium, cum reservari debet, quia requirit ulteriorem inlaginem (juxta ea quæ superius hoc cap. late dixi) & probat etiam Vallasc. ubi proximè ad si. qui postquam ad principium appositum nonnullas exceptiones, quæ inficiebant possessionem allegatam per tertium oppositorem, quibusque conturbat per clausulam constitui in illo casu non translati posse possessionem; aliàs post modum appositæ objectiones, & argumenta contra instrumentum illud, quæ respiciebant titulum, non autem possessionem